

Position paper

Verbetering Gegevensgebruik

februari 2005

**Ruimer toegang tot GBA,
gebruik sofi-nummer en
meer informatie van
politie noodzakelijk**

Verzekeraars willen meer en betere toegang tot, en gebruik van bepaalde gegevens: het sofi-nummer, gegevens van politie en de Gemeentelijke Basisadministratie. Dit om de verschillende administratieve processen efficiënter en goedkoper te kunnen afhandelen, en beter fraude te bestrijden. Beide aspecten zijn ook prioriteiten in het huidige kabinetsbeleid. De ruimere mogelijkheden voor gegevensgebruik gaan niet ten koste van de privacybescherming van verzekerden, want de goede omgang met persoonsgegevens wordt gewaarborgd. Zo nodig kunnen aanvullende afspraken worden gemaakt op de geldende zelfregulering ten aanzien van gegevensgebruik.

In position papers geeft het Verbond van Verzekeraars zijn mening, standpuntbepaling en argumentatie daarbij over een concreet vraagstuk of actuele ontwikkeling op het snijvlak van politiek, samenleving en verzekeringsbedrijfstak.

Gebruik (van delen) van de tekst van het position paper is toegestaan mits de bron wordt vermeld.

Dit position paper is tevens te vinden op de website van het Verbond van Verzekeraars: www.verzekeraars.nl onder de button 'Publicaties/Rapporten & Brochures'.

**Meer informatie over de inhoud van dit position paper 'Verbetering Gegevensgebruik':
mw. mr. N.H.F. Feiter telefoon: 070 - 333 86 79
e-mail: n.feiter@verzekeraars.nl**

Dit is een uitgave van het
Verbond van Verzekeraars
Bordewijklaan 2
Postbus 93450
2509 AL Den Haag

Het Verbond van Verzekeraars bepleit dat verzekeraars in bepaalde gevallen ruimer gebruik mogen maken van de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA), het sofi-nummer en gegevens van politie. Dit is in het belang van verzekeraars en hun verzekeringnemers, en maatschappelijk belang van belang.

Het komt nu voor dat verzekeraars vanwege de ontoegankelijkheid van de GBA en van gegevens van de politie té weinig weten van hun klanten om de juistheid van een claim te kunnen beoordelen. Dat kan fraude in de hand werken. Ook komt het voor dat verzekeraars niet, of slechts buitengewoon moeizaam, kunnen achterhalen of een klant nog leeft of misschien al is overleden. Dit kan leiden tot een onterechte uitkering die wellicht op een later moment teruggevorderd moet worden. Bovendien brengt dit onnodige administratieve lasten met zich mee. Het zou beter, sneller en goedkoper zijn als verzekeraars voor specifieke doeleinden adresgegevens van hun cliënten kunnen achterhalen.

Consumenten mogen van hun verzekeraars verwachten dat die zorgvuldig omgaan met verwerking van persoonsgegevens, en hoe meer gegevens, hoe zorgvuldiger het gebruik dient te zijn. Daarvoor zijn wetten en er is zelfregulering. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) regelt in het algemeen hoe verzekeraars met persoonsgegevens omgaan en wat een instelling wel en niet mag vragen aan de klant. In aanvulling hierop hebben verzekeraars, samen met de banken, de Gedragscode Verwerking Persoonsgegevens Financiële Instellingen opgesteld.

Toegang tot de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)

Een toegang tot de GBA is voor verzekeraars noodzakelijk voor de goede uitvoering van de verzekeringsovereenkomst en om onterechte verzekeringsuitkeringen te voorkomen.

Levensverzekeraars kunnen momenteel de GBA alleen raadplegen voor het uitvoeren van de pensioenregeling conform de Pensioen- en spaarfondsenwet (PSW) én voor het achterhalen van begunstigen van een uitkering. Voor dit laatste moeten verzekeraars nu echter steeds een schriftelijk verzoek indienen bij individuele gemeenten. Dat is niet alleen buitengewoon omslachtig, soms krijgen ze in de praktijk die toegang ook niet. Levensverzekeraars kunnen de GBA *niet* raadplegen voor het controleren van het in leven zijn van de begunstigde van een lijfrente en/of pensioen, *tenzij* het gaat om een uitkering op grond van de PSW. Levensverzekeraars zijn daarom genoodzaakt ouderen periodiek te verzoeken om te bewijzen dat zij nog in leven zijn – een omslachtige, dure en consumentonvriendelijke manier van doen.

Toegang tot de GBA maakt het voor verzekeraars bovendien efficiënter en goedkoper om naam-, adres- en woonplaats-(NAW)gegevens te kunnen controleren in het kader van de goede uitvoering van de verzekeringsovereenkomst als de verzekerde of een andere bij de verzekering betrokken partij op het bij de verzekeraar bekende contactadres niet te bereiken is. Omdat verzekeraars in dit soort gevallen geen toegang hebben tot de GBA, kan het voorkomen dat ze – om de tegenpartij te kunnen bereiken – een gerechtelijke procedure moeten starten, zodat ze via een deurwaarder wél toegang tot de GBA krijgen. Dit is met name een probleem bij de uitvoering van de rechtsbijstandverzekering.

Dat werkt niet alleen vertragend, maar kan ook leiden tot onnodige escalatie en kosten voor verzekeraars en dus ook voor verzekerden. Bovendien is het maatschappelijk onwenselijk, omdat het tot een onnodig beroep op de rechter leidt.

Gebruik sofi-nummer; uitwisseling gegevens met het UWV

Verzekeraars mogen maar beperkt gebruikmaken van het sofi-nummer van hun klanten: voor de uitvoering van pensioenregelingen conform de PSW en voor rensignering aan de Belastingdienst. Maar als ze het sofi-nummer zouden kunnen gebruiken, kunnen ze zeker zijn

dat ze met de juiste persoon communiceren. Dat kan fouten voorkomen en werkt sneller. Het komt maar al te vaak voor dat de naam plus geboortedatum van een klant niet foutloos is of verandert, bijvoorbeeld door een huwelijk.

Daarom willen verzekeraars het sofi-nummer gebruiken als verificatienummer:

1. voor alle bevestigingen bij de GBA;
2. voor bevestigingen bij instanties als het UWV;
3. bij het uitwisselen van gegevens tussen verzekeraars (bijvoorbeeld bij kapitaal- en waardeoverdrachten);
4. als (intern) identificatienummer (bijvoorbeeld voor het ontdebelen van eigen bestanden).

Als verzekeraars het sofi-nummer voor de uitvoering van verzekeringsovereenkomsten – waaronder contacten met het UWV, de werkgevers en voor het uitvoeren van reïntegratieactiviteiten – kunnen gebruiken, draagt dat bij aan een efficiënter en effectiever reïntegratieproces, en leidt dat tot minder administratieve lasten. Het is bovendien nauwelijks te rechtvaardigen dat andere partijen waarmee verzekeraars gegevens uitwisselen in het kader van de uitvoering van arbeidsongeschiktheidsverzekeringen – UWV, reïntegratie-bedrijven en arbodiensten – het sofi-nummer wél kunnen gebruiken.

Ruimer gebruik politiegegevens

In de dagelijkse praktijk kan een verzekeraar een vermoeden van fraude niet altijd hard maken omdat bepaalde gegevens ontbreken. Een fraudeur laten lopen kan niet, maar iemand ten onrechte beschuldigen van fraude, is ook uit den boze. Om aangifte van fraude bij de politie te kunnen doen, is een concreet vermoeden van fraude nodig. Daarom is samenwerking in deze keten noodzakelijk, niet alleen nadat aangifte is gedaan, maar ook vóórdat het tot een eventuele aangifte komt. Om op die manier de aangifte te verstevigen, en de kans op opsporing en vervolging te vergroten.

Zowel de top van het OM als de politie zijn inmiddels doordrongen van het belang van meer aandacht voor de zogenoemde pré-aangiftefase. Ook zij zijn voorstander van een efficiëntere uitwisseling van gegevens tussen politie/Justitie en verzekeraars. Enerzijds moeten verzekeraars (sneller) inzage krijgen in politierapportages en -dossiers, terwijl anderzijds politie en Justitie gemakkelijker gebruik moeten kunnen maken van informatie van verzekeraars voor hún verdere onderzoek. Dit laatste is inmiddels geregeld. (Brand)verzekeraars hebben echter tot nu toe nog geen inzage in de resultaten van een politieonderzoek, terwijl dit van groot belang is voor het bewijzen van vermoedens van brandstichting door de verzekerde zelf.

Op dit moment biedt de ontwerp-Wet Politiegegevens die nu bij de Raad van State in behandeling is, een ruimere mogelijkheid tot 'derdeverstrekking' van politie-informatie. De daadwerkelijke invulling daarvan kan ertoe leiden dat er minder fraude optreedt doordat deze vroegtijdig wordt opgespoord, dat er minder civielrechtelijke procedures hoeven te worden gevoerd, en er dus minder kosten zijn, ook op het terrein van de schaderegeling.

In de sectoren Schade, Zorg en Leven werd in 2003 in totaal ruim € 31 miljard aan schadevergoeding uitgekeerd (Schade € 6,4 miljard, Zorg 7,6 en Leven 17). Dat er bij al die uitkeringen wordt gefraudeerd, staat vast. Alleen niet de mate waarin. Echter, een reductie van een fraudepercentage met één procentpunt bespaart ruim € 300 miljoen op de uitkeringen.